

Internationella rapporten 2021

Gård&Djurhälsan

FRISKA DJUR GER VÄLMÄENDE GÅRDAR

Gård & Djurhälsan deltar i InterPIG, ett internationellt nätverk. InterPIG bildades redan 2002 och initiativtagare till gruppen var forskare och rådgivare från Danmark, Frankrike, Nederländerna, Storbritannien och Tyskland. Sverige kom med som aktiv deltagare redan efter några år, då med Svenska Pig som representant. I nätverket jämförs produktionsresultat och ekonomiska parametrar från medlemslänternas grisproduktion. Nätverket fungerar också som en referensgrupp och kunskapsbank för olika aktuella frågor kopplade till grisnäringen i respektive land.

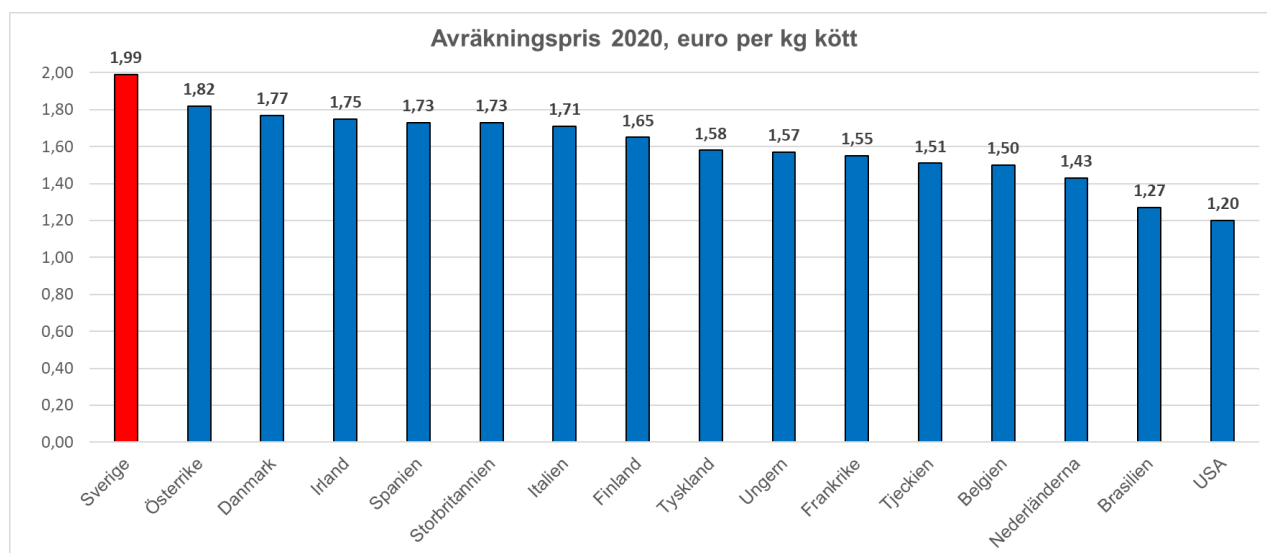
Från och med 2009 har det årligen publicerats en svensk "Internationell rapport". I årets rapport redovisas produktionsresultat och ekonomiska jämförelser från 2020 samt resultatutvecklingen 2016–2020.

Följande länder är medlemmar i InterPIG: Belgien, Brasilien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Kanada, Nederländerna, Storbritannien, Sverige, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern, USA och Österrike.

De skillnader som finns mellan länderna i till exempel avräkningssystem kompenseras för, så långt det är möjligt, med hjälp av omräkningar. I det samlade slutdokumentet gör alla länderna redovisningarna på samma sätt, vilket innebär att resultatutvecklingen inom respektive land är lätt att följa på ett tillförlitligt sätt.

Produktionsekonomi och marknad

År 2020, som den här InterPig-sammanställningen omfattar, var ett ekonomiskt bra år för svensk grisproduktion. Avräkningspriset i Sverige var det högsta av alla länders inom gruppen, och svenskt griskött stärkte sin andel på hemmamarknaden. När svenska konsumenter ska äta griskött så vill de ha svenskt. Detta konsumtionsmönster har förstärkts av pandemin, och insikten är stor bland konsumenterna att svensk djurvelfärd kostar lite extra.

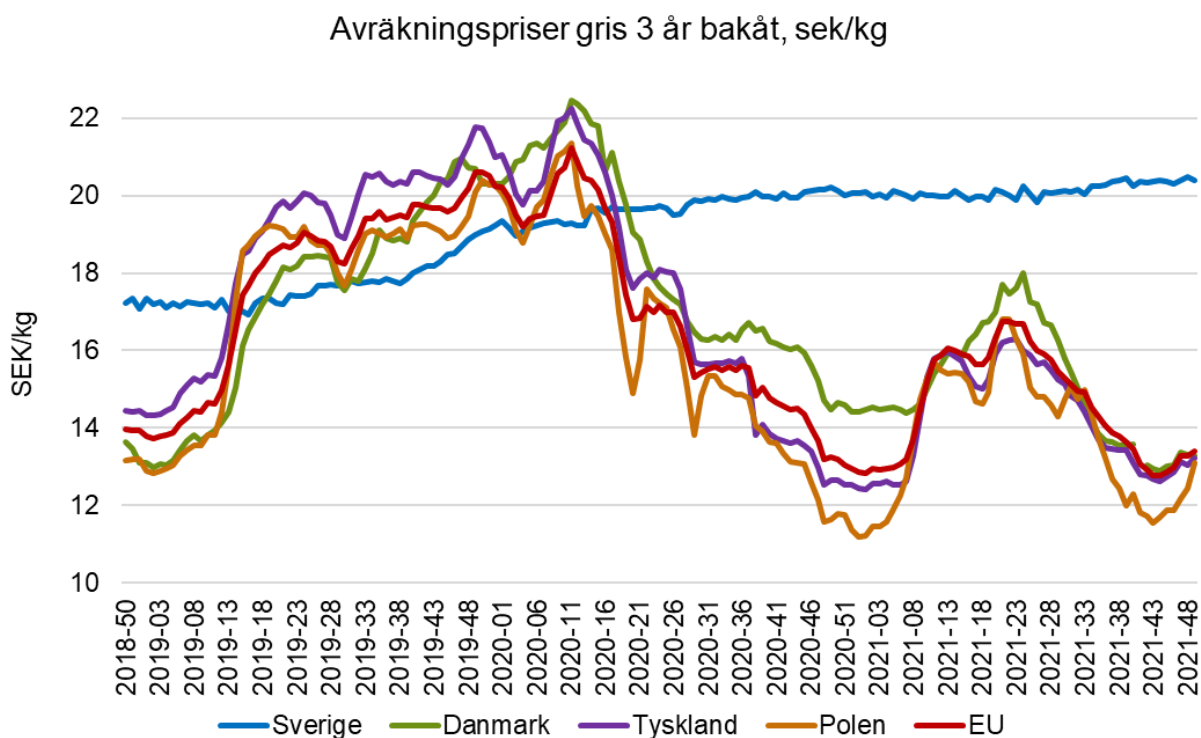

Figur 1: Avräkningspris 2020, euro per kg kött, euro

Det, relativt sett, höga svenska avräkningspriset har bibehållits under 2021. Den svenska hemmamarknaden är fortsatt stark. Marknadsandelen för svenskt griskött har ökat stadigt under de senaste fem åren, från knappt 70 % år 2016 till drygt 83 % fram till september i år. Under samma tid har dock den totala konsumtionen minskat med drygt 4 kg per capita.

År	Total konsumtion, kg per capita	Svensk marknadsandel
2016	33,6	69,9 %
2017	32,8	72,9 %
2018	32,5	75,4 %
2019	30,6	76,4 %
2020	29,6	80,4 %
2020 (jan-sep)	22,4	79,7 %
2021 (jan-sep)	21,9	83,2 %

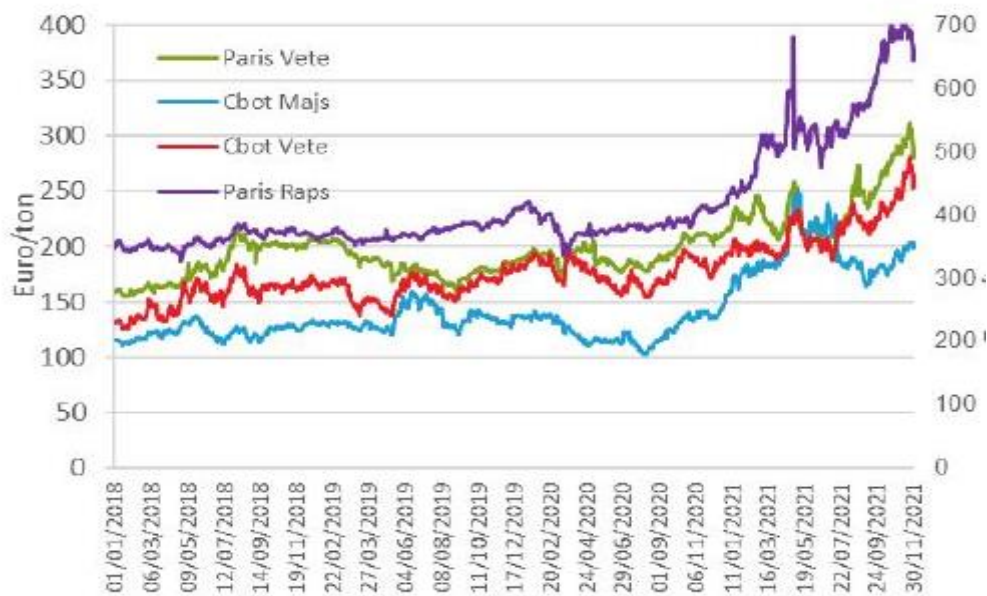
Tabell 1: Svensk marknadsandel samt totalkonsumtion av griskött, 2016 - 2021

Figur 2: Avräkningspriser, griskött, tre år bakåt

Källa: Eurostat och Jordbruksverket

I skrivande stund har situationen för svensk grisproduktion, liksom för mertalet av de övriga europeiska InterPig-länderna blivit betydligt kärvare, på grund av ökande produktionskostnader (framför allt foder och energi).

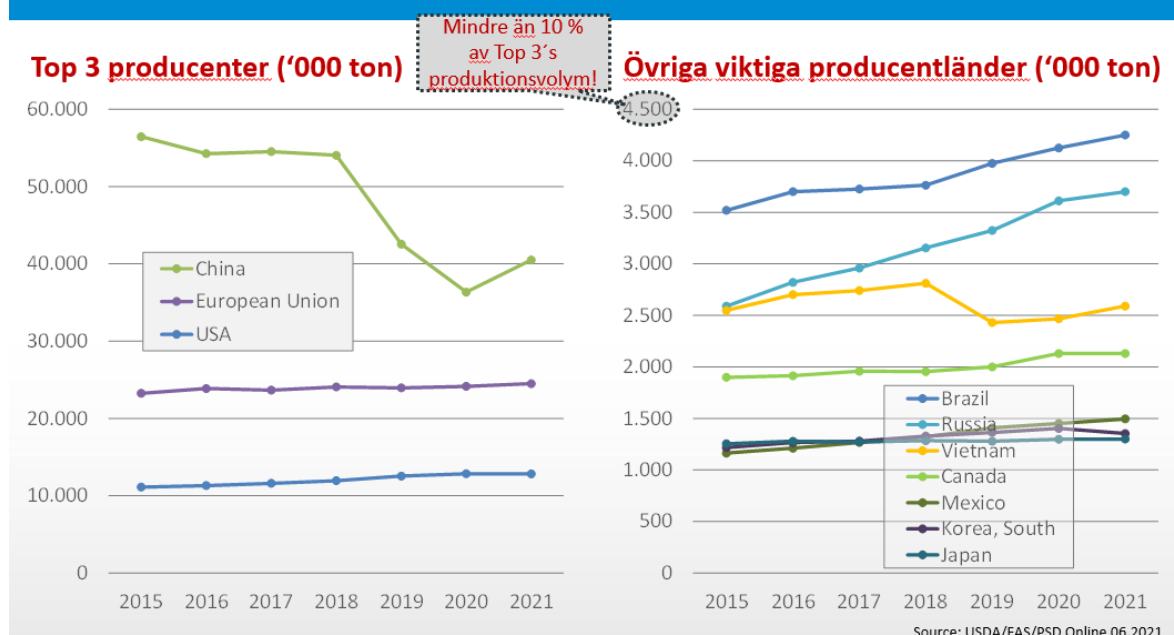
Källa: International Grains Council (IGC)

Figur 3: Prisutveckling på vete, majs och oljevaxter enligt IGC

International grains council (IGC) visar på fortsatt höga priser för spannmål och oljevaxter. Orsakerna till de höga vetepriserna är lägre skördar i Ryssland, USA och Kanada och små världslager. De ökade foderpriserna slår med full kraft även i Sverige.

Men det är två saker som svensk grisproduktion förskonats ifrån: den afrikanska svinpestens och coronapandemins effekter på världsmarknaden, vilket figurerna 4 till 8 illustrerar.

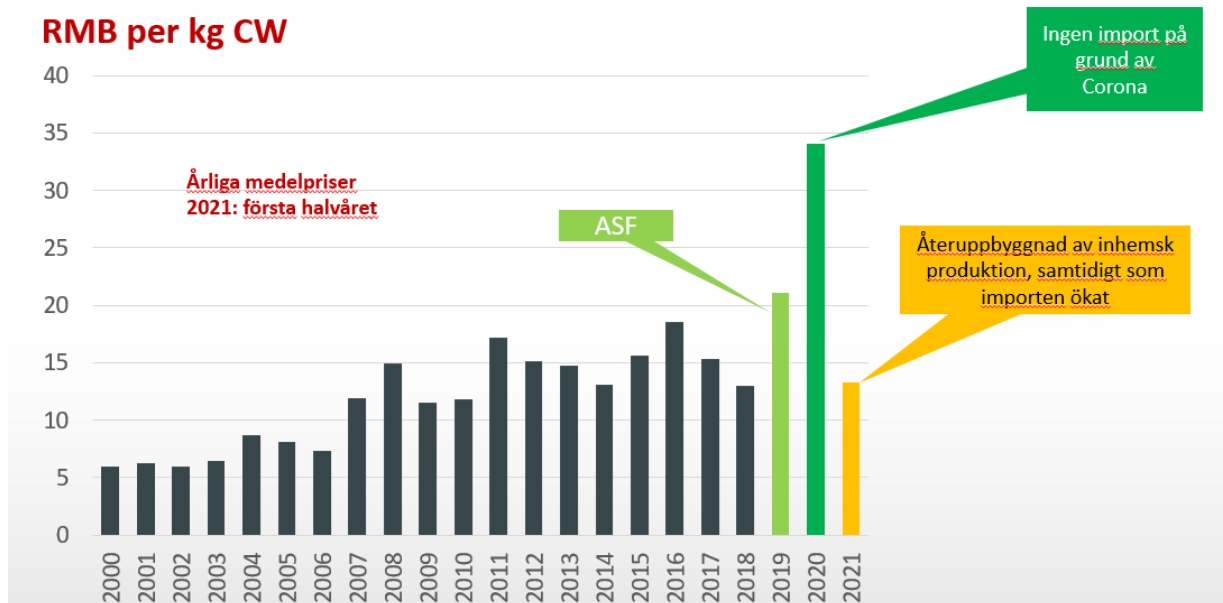
Produktion av griskött 2015-2021, starkt påverkad av afrikansk svinpest, ASF – Brasilien och Ryssland är "vinnarna"

Figur 4: Global produktion av griskött, från 2015–t.o.m. juni -21

Källa: USDA och Agri benchmark pork

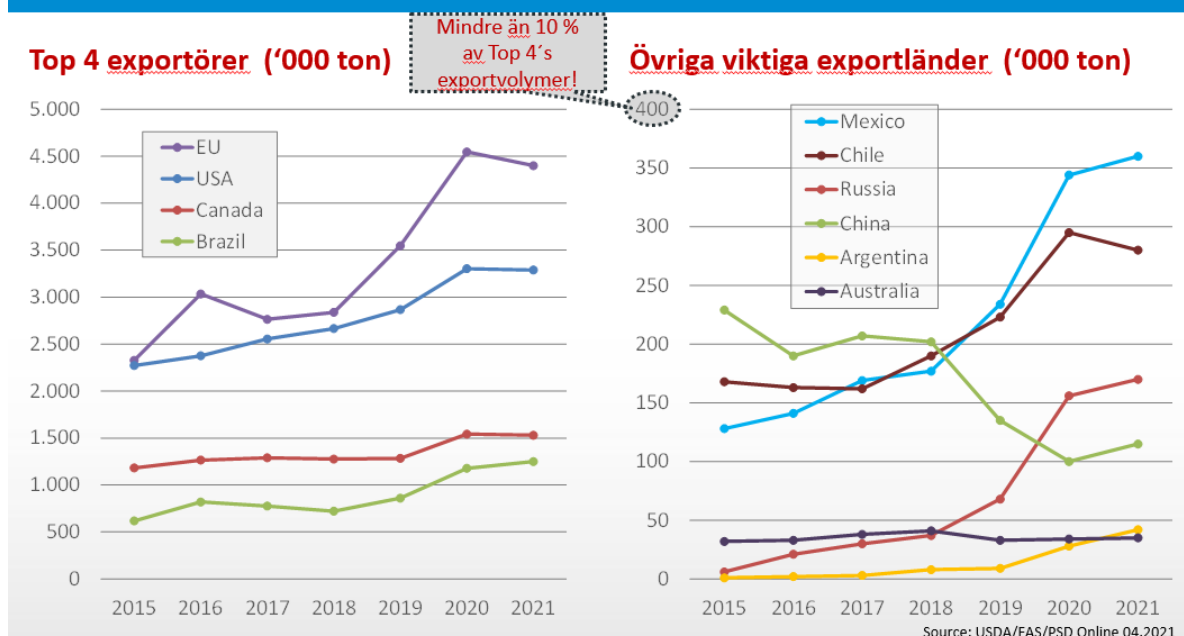
Prisutvecklingen på den kinesiska hemmamarknaden

Figur 5: Grisprisutvecklingen på Kinas hemmamarknad, t.o.m. första halvåret 2021

Källa: USDA och Agri benchmark pork

Export av griskött 2015-2021 ('000 ton)

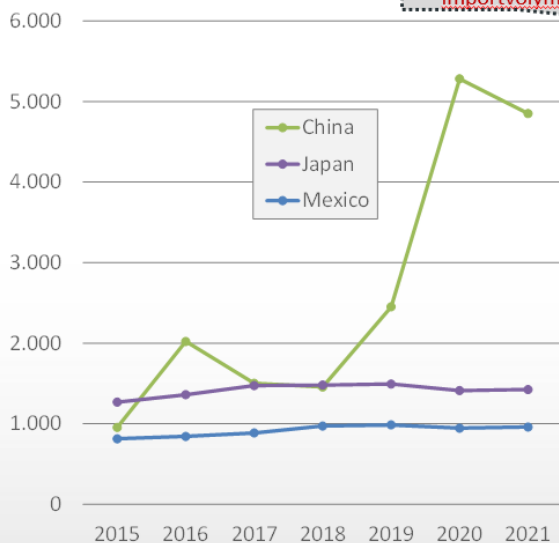

Figur 6: Den globala exportmarknaden av griskött, förändringar från 2015 t.o.m. juni-21

Källa: USDA och Agri benchmark pork

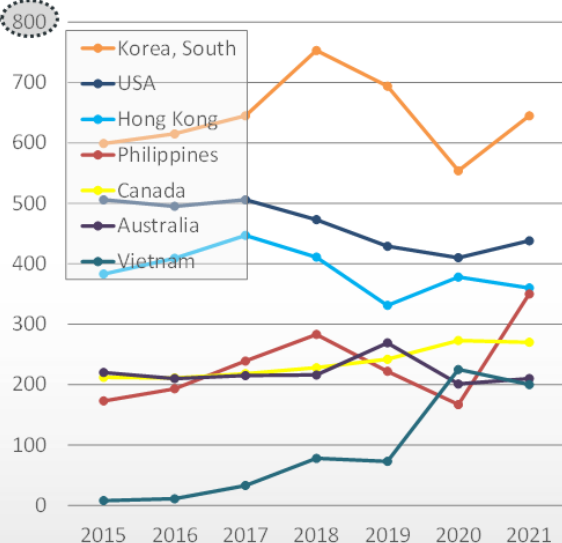
Import av griskött 2015-2021 ('000 ton)

Top 3 importörer ('000 ton)

Endast 10 %
av Top 3's
importvolym

Andra viktiga importländer ('000 ton)

Source: USDA/FAS/PSD Online 06.2021

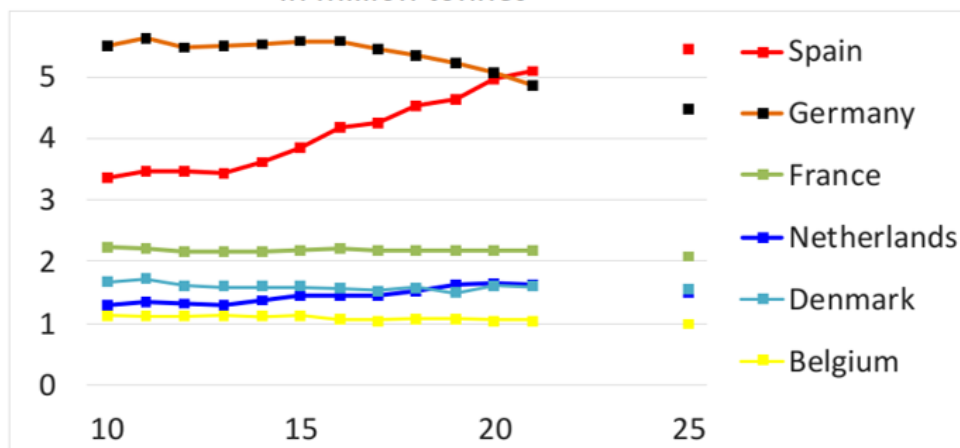
Figur 7: Den globala importmarknaden av griskött, förändringar från 2015 t.o.m. juni-21

Källa: USDA och Agri benchmark pork

Förändringar i produktionsvolym

Tyskland tappar i volym, Spanien ökar

Net Pk production in key countries In million tonnes

Figur 8: Förändringar av produktionsvolymen inom Europa

Källa: Agri benchmark pork

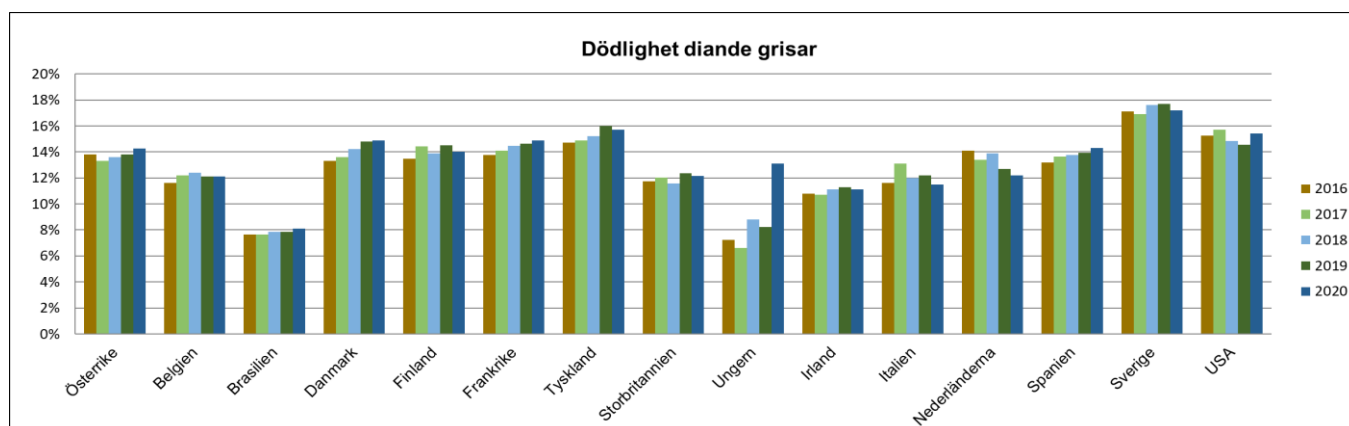
Hur den afrikanska svinpesten kommer att utvecklas inom Europa vet vi inget om, men om den sprider sig mer kommer det att få stora konsekvenser för europeisk grisproduktion. Vad man däremot vet mer säkert, är att Kina kommer att i snabb takt fortsätta bygga ut sin grisproduktion och det kommer att påverka EU's export av griskött i hög grad framöver.

Produktionsresultat

Tabell 2 visar producerade grisar per sugga och år, räknat som födda, avvanda, sålda samt slaktade grisar, i de olika InterPig-länderna. I tabellen kan man också se hur Sverige ligger till jämförelsevis i de olika produktionsleden. Antal levande födda per sugga och år ligger på en medelnivå, sedan tappar vi mycket i position fram till avvänjning på grund av hög smågrisdödlighet, för att sedan återhämta en del i tillväxt och slaktgrisled, tack vare lägre dödlighet. Alltså samma mönster som tidigare år.

Längst ned visas differensen i svensk årsproduktion jämfört med medelvärdet för InterPig. Som synes så har svensk grisproduktion tappat en del resultatmässigt, jämfört mot föregående år. Tappet gäller alla led, både smågris- tillväxt- och slaktgrisled. Det är inte så att resultatutvecklingen inom svensk produktion står still, men många andra länder har förbättrat sitt produktionsresultat mer än i Sverige.

Det finns dock ett resultatmått som avviker vad det gäller den svenska resultatutvecklingen, och det är dödligheten under ditiden. Sedan 2009 har smågrisdödligheten legat stadigt mellan 17,0 % och 18,0 %. Visserligen har antalet avvanda per kull ökat med två grisar under samma tid, (från 10,5 avvanda år 2009 till 12,4 avvanda år 2020), men det är enbart tack vare att det föds fler grisar (från 12,7 levande födda år 2009 till 15,0 levande födda 2020). Faktum kvarstår att bland länderna inom InterPig har Sverige den högsta smågrisdödligheten, 17,2 %, medan medelvärdet ligger på 13,2 %. Från 2009 har smågrisdödligheten i svensk grisproduktion legat 4–6 %-enheter högre än genomsnittet i InterPig.

Figur 9: Dödlighet diande grisar, 2016–2020

Det går inte att peka på en enda orsak till denna skillnad i smågrisöverlevnad, men det finns till exempel fortfarande mycket förbättra vad det gäller den nyfödda grisens närmiljö. Vi har över lag relativt gamla suggastallar i Sverige.

Fast även i befintliga grisningsavdelningar går det att förbättra närmiljön till en måttlig penning, till exempel med tak över smågrishörnan och därtill anpassade skötselrutiner. Konsekventa rutiner med skiftesdigivning är en billig ”investering” för att ge den nyfödda grisens en bra start. En lite större ekonomisk investering är att installera någon typ av mjölkanläggning. I takt med att det föds fler och fler grisar, så är det svårt att få suggans spenar att räcka till. En mjölkanläggning kan vara en väg till ökad smågrisöverlevnad och till jämnare grisar vid avvänjning.

Årsproduktion	Antal födda grisar		Antal avvanda grisar		Antal sålda smågrisar		Antal slaktade grisar
Danmark	39,8	Danmark	33,9	Danmark	32,7	Danmark	31,6
Ungern	36,7	Tjeckien	32,0	Ungern	31,3	Ungern	30,4
Tyskland	36,3	Ungern	31,9	Tjeckien	30,7	Tjeckien	30,0
Belgien	36,1	Belgien	31,7	Belgien	30,5	Belgien	29,8
Tjeckien	35,9	Nederländerna	30,8	Nederländerna	30,1	Nederländerna	29,4
Frankrike	35,3	Tyskland	30,6	Tyskland	29,8	Tyskland	29,0
Nederländerna	35,1	Frankrike	30,1	Frankrike	29,3	Finland	28,5
Finland	34,7	Finland	29,9	Finland	29,2	Frankrike	28,2
Sverige	33,6	Irland	29,3	Irland	28,5	Irland	27,7
Irland	32,9	Brasilien	29,0	Brasilien	28,1	Brasilien	27,5
Spanien	32,8	Spanien	28,1	Sverige	27,3	Sverige	26,8
USA	32,3	Sverige	27,8	Spanien	26,8	Spanien	25,7
Brasilien	32,0	Storbritannien	27,4	Storbritannien	26,3	Storbritannien	25,4
Storbritannien	31,2	USA	27,3	USA	26,0	USA	24,7
Österrike	30,0	Österrike	25,7	Österrike	25,0	Österrike	24,5
Kanada	29,9	Italien	25,4	Kanada	24,8	Kanada	24,0
Italien	28,7	Kanada	25,3	Italien	24,1	Italien	23,5
MEDEL	33,7		29,2		28,3		27,4
Differens 2020: Sverige jmf mot InterPIG's medelvärde	-0,1	-1,4		-1,0		-0,6	
Differens 2019: Sverige jmf mot InterPIG's medelvärde	0,3	-1,1		-0,8		-0,4	

Tabell 2. Antal producerade grisar per årssugga år 2021

Även om det är så att smågrisöverlevnaden är otillfredsställande i Sverige, så är de grisar som avvänjs robusta och livskraftiga. För det första tack vare att de får en längre tid jämfört med alla de andra länderna inom InterPig. I Sverige är den genomsnittliga digivningstiden 32,7 dagar, att jämföra med medelvärdet på 26,4 dagar. Den andra bidragande orsaken är att svenska sugor är väldigt bra mjölkproducenter, en helt avgörande faktor för smågrisens tillväxt fram till avvänjningen.

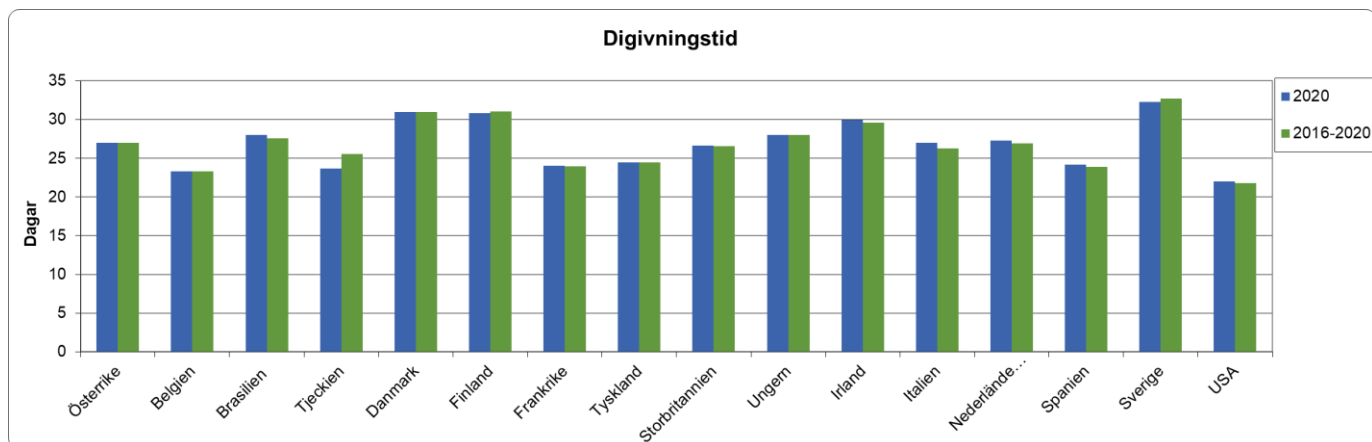
För länder med utvecklat amsuggesystem, som till exempel Danmark, så hamnar den genomsnittliga digivningstiden på en högre nivå än den ordinarie avvänjningsåldern.

Tack vare högre avvänjningsvikt och en fysiologiskt ”mognare” gris så klarar den svenska grisen avvänjningsperioden relativt problemfritt, och kommer i gång att äta och växa snabbt. Detta i kombination med ett gott hälsoläge bidrar till en mycket låg dödlighet under tillväxtperioden; 2,0 % i Sverige, jämfört med medelnivån på 3,2 % (flera länder ligger på 4–5 % dödlighet).

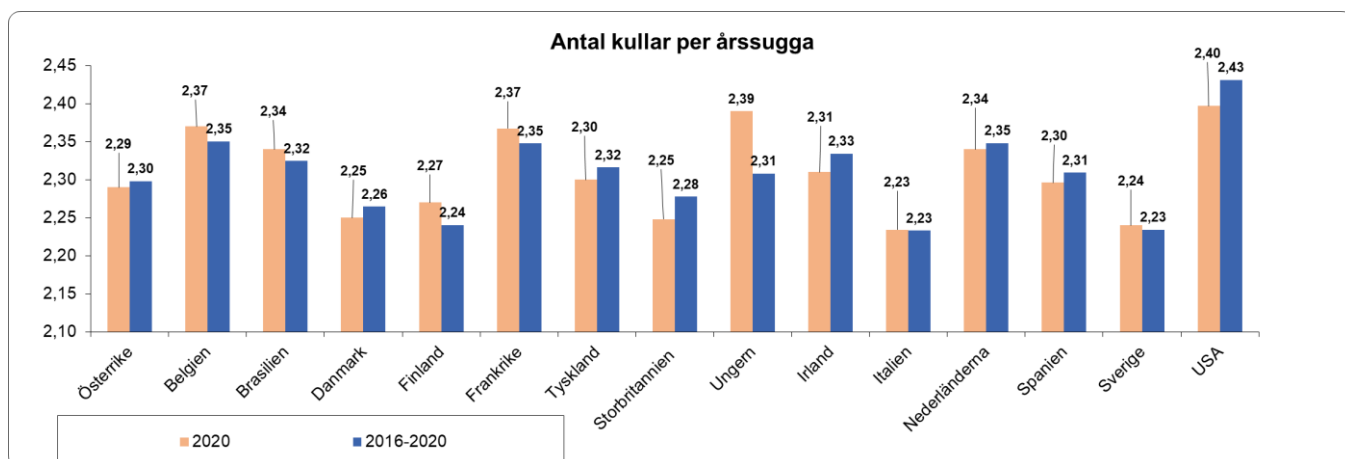
Sundheten och tillväxtförmågan har den svenska tillväxtgrisen med sig in i slaktgrisledet. Dödligheten i svensk slaktgrisproduktion ligger på 1,7 %, InterPig's medelnivå är 2,9 %. Spanien och USA avviker mest negativt med dödlighetsnivåer på 4,1 % respektive 5,3 %.

Det sista ”kvittot” på vad hälsoläget betyder för grisens överlevnad, tillväxt och foderutnyttjande är jämförelsemåttet ”tillväxt i gram per dag, från födsel till slakt”. Ett bra

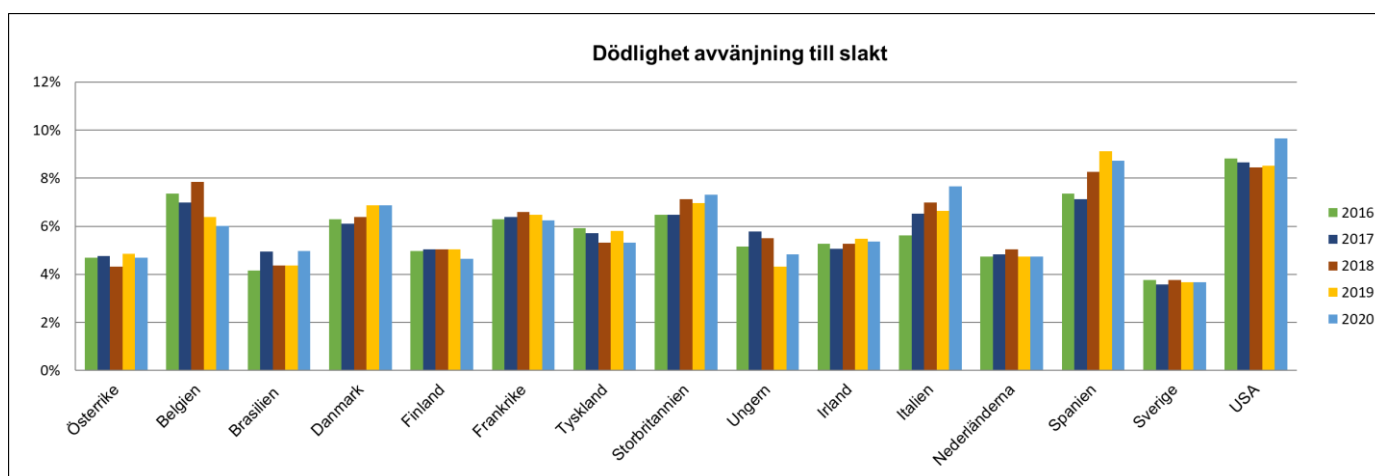
mått som täcker in den dagliga tillväxten hela vägen, oberoende av avvänjningsålder eller ålder och vikt vid insättning i slaktgrisstallet. Här har Sverige en fortsatt tätposition, även om några länder (Danmark, Finland och Tjeckien) har lyft sig resultatmässigt under 2020.

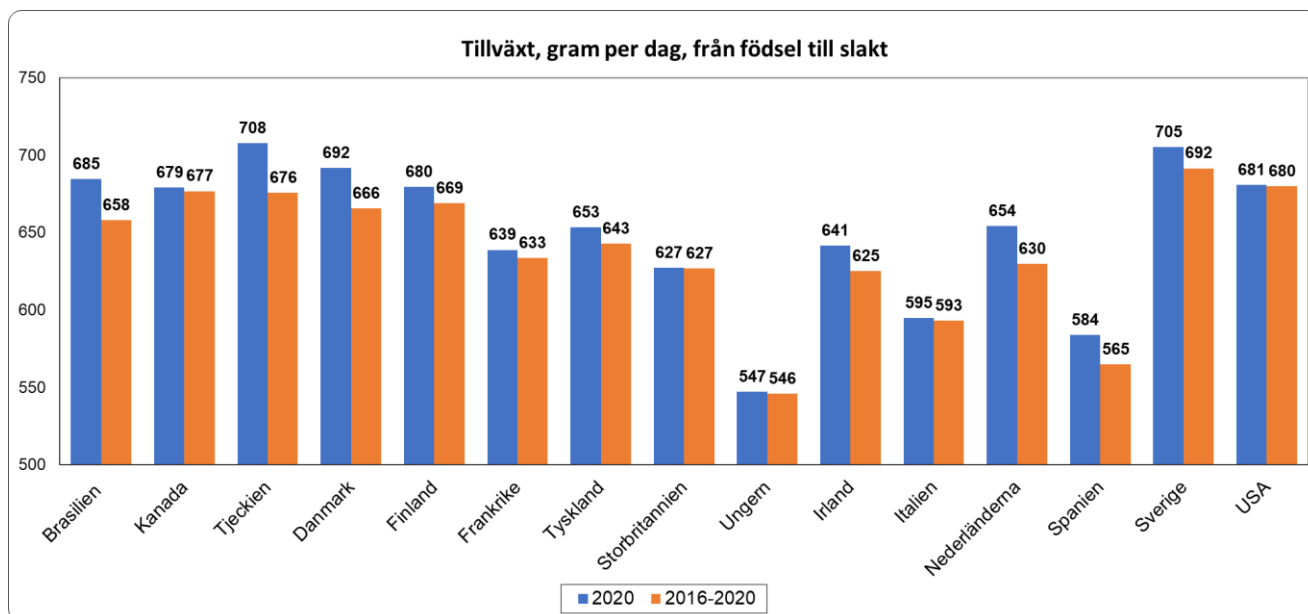
Figur 10: Digivningstiden, 2016–2020

Figur 11: Antal kullar per årssugga, 2016–2020

Figur 12: Dödlighet i %, avvänjning till slakt, 2016–2020

Figur 13: Daglig tillväxt från födsel till slakt, 2016–2020

Det är lätt att förledas till att stirra sig blind på digivningstiden, och hur den påverkar antal kullar per årssugga och den totala årsproduktionen. Men den långa digivningstiden är också en styrka. Det är tack vare den som produktionsresultatet är så pass bra hela vägen från avvänjning och fram till slakt. En del grisproducenter och en del produktionsanläggningar har kapacitet och förmåga att trimma effektiviteten genom kortare tid, men långt ifrån alla. Däremot har de allra flesta har möjlighet att öka smågrisöverlevnaden, med bättre management och bättre närmiljö för smågrisen.

Sammanfattning

Den redovisade sammanställningen av resultaten från InterPIG, visar ännu en gång att svensk grisproduktion hävdar sig väl i en internationell jämförelse, både vad det gäller produktionsresultat och produktionsekonomi. Liksom tidigare år är smågrisdödligheten det produktionsmått som hämmar resultatutvecklingen mest.

Men även övriga länder inom InterPig förbättrar sina produktionsresultat. Dels tack vare genetiska framsteg, precis som är fallet i Sverige, dels tack vare förbättrad produktionsteknik och management. Utvecklingen går alltid framåt, och den som står still riskerar snabbt att bli förbisprungen. Därför måste vi i svensk grisproduktion oförtrutet arbeta vidare med att förbättra produktionen samtidigt som det mycket goda hälsoläget hos våra grisar bibehålls.

Med tanke på den senaste tidens accelererande kostnadsutveckling inom griskärlingen (foder energi med mera), så blir det än viktigare att optimera sin produktion. En rationell och effektiv produktion är förutsättningen för att hålla ned produktionskostnaden per smågris eller per kg griskött.

Svensk grisproduktion och griskärling står inför mycket stora utmaningar framöver. De ökade foder- och energikostnaderna är tunga att bära, att hitta kompetenta medarbetare till att sköta grisarna är en ständig utmaning och den vikande konsumtionen av griskött har varit tydlig de senaste åren, även om det delvis kompenseras av ökad andel svenskt kött.

Svensk grisproduktion och svenska grisproducenter åtnjuter ett stort förtroende hos konsumenterna. Det är ett förtroende som har kommit av konsekvent och uthållig information om det långsiktigt förebyggande hälsoarbetet i våra grisbesättningar; om att vi använder minimalt med antibiotika till våra grisar och att djurvälstånd alltid har högsta prioritet.

Att det finns köpare till det som produceras är själva grundbulten i allt företagande. Så fortsatt vårdande av konsumenternas förtroendekapital är A och O, liksom ett gott omhändertagande av grisarna, så att de "ger tillbaka" i form av hög avkastning.

Vad som väntar om fem år eller tio år eller tjugo år vet vi inte mycket om (om ens något), men det är bättre att frimodigt gå framtiden tillmötes, än att gömma sig i buskarna vid sidan om vägen.

Internationella rapporten tas fram av Ingvar Eriksson, Gård & Djurhälsan,
på uppdrag av LRF Kött.